

העותרים

המשיבים

1. צבאח
2. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
על ידי ב"ב עוה"ד ידין עילם
משדרות רוטשילד 4, תל-אביב-יפו 66881
טל': 03-5606080; פקס': 03-5606083; נייד: 054-2266488
דוא"ל: vadin@velaw.co.il

נגד

1. המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית
2. ראש המנהל האזרחי
3. היועץ המשפטי לגדה המערבית
על-ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טלפון: 02-6466131; פקס': 02-6467011

הודעה מעדכנת מטעם המשיבים

1. בהתאם להחלטת כבוד הנשיאה חיות מיום 21.11.17 ולארכות שניתנו, מוגשת בזאת הודעה מעדכנת מטעם המשיבים, כדלקמן.
2. כזכור, עניינה של העתירה בבקשת העותר 1 (להלן: העותר), כי יונפק לו "היתר כניסה למרחב התפר על מנת שיוכל לעבד את אדמות משפחתו". במסגרת עתירתו, העותר טען כי אביו הוא הבעלים של 2.5 דונם מאדמות הכפר קפין, המצויות בצידה המערבי של גדר הביטחון במרחב התפר וכי בשל מצבו הבריאותי, אין ביכולתו של אביו לעבד את אדמותיו, ועל-כן העותר מבקש לעבד את האדמות בעבור אביו.
3. ביום 8.6.17 הוגשה תגובת המשיבים לעתירה, במסגרתה נטען כי דין העתירה להידחות על הסף מחמת אי-מיצוי הליכים, הואיל והעותר לא הגיש בקשה לקיום ועדת ערר עובר לפנייתו לערכאות.

לגופם של דברים, טענו המשיבים, כי דין העתירה להידחות בהעדר עילה להתערבות שיפוטית בהחלטת המשיבים לסרב את בקשתו של העותר לקבלת היתר כניסה למרחב התפר. החלטת המשיבים שלא ליתן היתר כניסה לצרכי תעסוקה חקלאית במרחב התפר, נסמכה על מדידה שערכו המשיבים, בהשתתפות העותר, וכן לאור חוות דעת מקצועית של הגורמים הרלוונטיים; מהן עלה כי הקרקע המצוינת בנסח מס הרכוש עליו מתבסס העותר להוכחת זיקתו, אינה הקרקע המצויה במרחב התפר לה טוען העותר לזיקה. בצד האמור, נטען כי מבירור שנערך מול גורמי הביטחון במסגרת ההיערכות להגשת התגובה לעתירה, עלה כי בתקופה החולפת להגשת התגובה המקדמית התווסף חומר

ביטחוני שלילי המלמד על מסוכנות הנשקפת מהעותר, ועל-כן נשקלת הזנת התנגדות ביטחונית להתרת כניסתו למרחב התפר.

לעניין זה נעדכן כי לפי הנמסר מגורמי הביטחון, מניעה ביטחונית לכניסה לישראל הוזנה נגד העותר ביום 8.6.17 ועד ליום 8.6.19. לצד זאת, נציין כי לעותר אושר היתר לצרכים אישיים במרחב התפר, מיום 3.2.18 עד ליום 1.8.18.

4 באשר לטענות העותר לגופן, נטען ביתר פירוט, כי הקרקע שביחס אליה הוגשה הבקשה להיתר תעסוקה חקלאית במרחב התפר היא חלקת אדמה בגודל של 4 דונם באדמות הכפר קפין שבנפת טול כרם; אשר לפי נסח מס רכוש שהוגש על-ידי העותר למשיבים, דומה היה כי סבו של העותר, מר עלי אלשיח דאוד אלסעד, היה בעל זיקה קניינית לחלקה 233 בגוש 3 במוקעת אל מורדה, אשר באדמת קפין, ואשר חלקים ממנה עברו לידי אביו של העותר בצו ירושה, העולים לכדי 666.66 מ"ר. במסגרת בקשתו, ביקש העותר לקבל לידי העותר תעסוקה חקלאית לקרקע אשר גודלה 666.66 מ"ר, המצויה בשטח המכונה "מוקעת אל מורדה", ואשר אביו הינו בעל זיקה קניינית לקרקע מכוח ירושה.

5 לאחר קיומו של סיור במקרקעין, נערכה ביום 20.2.17 מדידה על-ידי מודד מוסמך מטעם המנהל האזרחי באדמות הכפר קפין, בהשתתפות העותר.

במהלך המדידה, נשאל העותר אודות מיקומה של חלקת הקרקע לה הוא טוען לזכאות קניינית של אביו ואשר אותה מבקש לעבד. העותר הצביע על חלקת קרקע בגודל 15.965 דונם, אשר לטענתו אביו הוא בעל הזכויות בה, בהתאם לנסח מס הרכוש שברשותו. טענה זו כאמור עומדת בסתירה לנסח מס הרכוש וצו הירושה הקיימים בידי העותר המצביעים על קרקע הנמצאת בגוש 3, חלקה 223, שבמוקעת אל מורדה, אשר גודל חלקת סבו של העותר היא 4 דונם וגודלו היחסי של אביו של העותר הינו 666.66 מ"ר בלבד.

6 חשוב מכך, הקרקע אשר עליה הצביע העותר במדידה אינה ממוקמת במוקעת אל מורדה המצויינת בנסח מס הרכוש עליו מתבסס העותר, כי אם במוקעת אל-וכר. כאמור, במהלך המדידה, הצביע העותר על מוקעת אל-וכר וטען לזכותו הקניינית של אביו בעיבוד הקרקע, אולם תמך את טענתו במסמכים אשר לא מוכיחים זיקה קניינית למוקעת אל-וכר, כי אם למוקעת אל מורדה – מוקעה אשר איננה מוכרת למשיבים כמוקעה המצויה במרחב התפר. זאת הואיל, ואדמות מרחב התפר מופו, וכוללות בשטח אדמות הכפר קפין – גוש 3 – את מוקעת אל-וכר ואת מוקעת אל-מהוא.

לאור האמור לעיל, המשיבים מצאו כי קיימת סתירה ברורה בין השטח אליו הצביע העותר שטען לזיקה קניינית כלפיו, לבין השטח המצוין בנסח מס הרכוש וצווי הירושה שבידי העותר.

- עוד העלו ממצאי הסיור והמדידה של החלקה כי החלקה עליה הצביע העותר, היא אדמת טרשים, נטושה, אשר אינה ניתנת לעיבוד.
7. לאחר הגשת תגובת המשיבים לעתירה, ניתנה ביום 15.6.17 החלטת בית המשפט הנכבד לפיה "נוכח האמור בתגובת המשיבים מיום 8.6.2017, יודיעו העותרים עד ליום 25.6.2017 האם הם עומדים על העתירה".
8. ביום 19.11.17 הוגשה הודעה מטעם העותרים, במסגרתה נטען כי לאחרונה הובא לידיעתם על קיומה של מפה של אדמות קפין, אשר הוכנה על-ידי מהנדס עיריית קפין, על-בסיס מפה מנדטורית הנקראת "מפת הבלוקים הטבעיים". כעולה מהמפה המתוארת, קיימת, לטענת העותרים, מעין "תת-מווקעה" בתוך מווקעת אל-זכר, הקרויה מווקעת אל-מורדה.
9. ביני לביני, ביום 3.8.17 התקבלה במשרדי המשיבים בקשת הקישור הפלסטיני של נפת טול כרם, להכיר במספר "תתי מווקעות" כמצויות במרחב התפר. בקשות אלה נתמכו במסמכים, אשר הועברו לראשונה לידיעת גורמי הקישור הישראלי, ואשר היה בהם, כך לטענת גורמי הקישור הפלסטיני, בכדי לתמוך טענתם. כאן המקום להבהיר, כי עובר למועד זה, לא נתבקשו המשיבים להכיר בתתי-מווקעות אלה.
10. אם-כן ובהתאם לנטען בתגובת המשיבים לעתירה, באדמות קפין המצויות במרחב התפר מצויות שתי מווקעות - מווקעת אל-זכר ומווקעת אל-מהוא.
- לצורך המחשה, נשווה את מווקעות אלה לשתי שכונות המרכיבות את אדמות מרחב התפר של הכפר קפין. בקשת הקישור הפלסטיני הייתה להכיר בקיומן של "תתי-מווקעות" בכל אחת משתי "השכונות". את תתי-מווקעות אלה ניתן להשוות למעין רחובות הנמצאים בתוך כל שכונה. בתוך "תתי-המווקעות" מצויות החלקות המוכרות למשיבים. מהאמור לעיל עולה, כי לא ניתן לדמות מצב בו גודלן של כל תתי-המווקעות בכל מווקעה, עולה על שטחה של המווקעה עצמה.
11. לאחר בדיקה מקיפה של בקשת הקישור הפלסטיני, מצאו גורמי המשיבים לנכון לדחות חלק מהבקשות להכרה בתתי-מווקעות, בין היתר מאחר שהוכח שאותן תתי מווקעות אינן יכולות להימצא במווקעות הנטענות, ועל-כן אינן במרחב התפר.
12. **באשר לתת-מווקעה אל מורדה**, מושא עניינו, קבעו גורמי המקצוע כי בעוד שלא קיים בידם מידע אודות קיומן של תתי-מווקעות המצויות במווקעת אל-זכר; ישנו פער בין גודל משמעותי בין גודל מווקעת אל-זכר, כפי שחושבה על-ידי הגורמים הרלוונטיים לבין סך גודל החלקות הרשומות במווקעת אל-זכר, כפי שעולה בספרי מס הרכוש. במצב זה ובשלב זה, לא ניתן להפריך הטענה לפיה חלקות אשר מצויות בתת-המווקעה אל מורדה (ואשר אינן מצוינות כי מצויות במווקעת אל-זכר בספרי נסח מס הרכוש), מצויות למעשה

במוקעת אל-זכר. יחד עם זאת, לא למותר לציין כי סך גודלן של תתי-המוקעות אשר נטען על-ידי גורמי הקישור הפלסטיני כי מצויות בשטחה של מוקעת אל-זכר, עולה באפן ניכר על גודלה של מוקעת אל-זכר עצמה – נתון אשר מעיד כי לא כלל תתי המוקעות הנטענות, מצויות במוקעת אל-זכר.

חרף האמור, קבעו גורמי המקצוע כי מבלי לבצע מיפוי כולל של מוקעת אל-זכר, לרבות מדידה רחבת היקף של כלל המוקעה, לא ניתן בשלב זה לקבוע באופן חד משמעי כי לא קיימת תת-מוקעה בשם "אל מורדה", בתוך מוקעת אל-זכר.

13. לאור האמור, החליטו גורמי המשיבים בשלב זה, ומבלי לקבוע מסמרות בעניין, להנפיק לעותר היתר כניסה למרחב התפר, לשם עיבוד אדמות אביו, וזאת בכפוף להיעדר קיומה של התנגדות ביטחונית לעניין כניסתו. נציין כי עניינו של העותר הועלה לאבחון ביטחוני.

14. אולם, ככל שיתקבל מידע חדש בידי המשיבים, אשר ממנו יעלה כי לא קיימת תת-מוקע בשטח האמור, או כי חלקת אביו של העותר אינה מצויה במרחב התפר, המשיבים שומרים על זכותם לסרב בקשות עתידיות של העותר או מי מבני משפחתו לכניסה למרחב התפר לצורך עיבוד הקרקע הנטענת; או לחלופין, לבטל היתר קיים שהונפק, בהתבסס על ההנחה כי הקרקע האמורה מצויה במרחב התפר. עוד נזכיר, ביחס לבקשות עתידיות של העותר או מי מבני משפחתו לצרכים חקלאיים, כי המשיבים שומרים על זכותם לסרב את הבקשות כאמור, על-פי כל אחת מהעילות הקריטריונות הקבועות בקפ"ק מרחב התפר, כפי שתקבענה מעת לעת. זאת לרבות, היעדר עיבוד חקלאי של הקרקע.

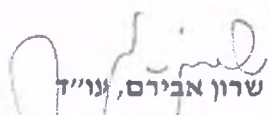
15. לא למותר להזכיר בהקשר זה, כי עודנו קיים פער משמעותי בדבר גודלה של הקרקע הנטענת, בהתאם לנסח מס הרכוש הקיים בידי העותרים, לבין הנטען בידי העותר בעת קיום המדידה. למותר לציין, כי החלטת המשיבים להנפיק היתר כניסה לעותר לצורך עיבוד החלקה, בכפוף להיעדר התנגדות ביטחונית כאמור, יאפשר לעותר לעבד אך את חלקו היחסי של אביו בחלקה, קרי 666.66 מ"ר בלבד, ולא 15 דונם, כעמדת העותר.

16. לאור המפורט לעיל, המשיבים יטענו כי דין העתירה להידחות וזאת מחמת התייתרותה.

17. העובדות המפורטות בתגובה זו נתמכות בתצהירו של רס"ן עמוס זוארץ, רת"ח מעברים ותפר במנהל האזרחי.

היום, כ"ו בשבט, התשע"ח

11 בפברואר, 2018

 שרון אבירם, נוי"ד
 עוזרת במחלקת הבג"צים
 בפרקליטות המדינה